

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Krupičkové a soudců Davida Hipšra a Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **X**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2023, č. j. 18 A 2/2023-69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 12. 2022, č. j. OAM-147-25/MK-2022, žalovaný zamítl žádost žalobce podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 46f odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), a neprodloužil mu platnost modré karty. Podle žalovaného vyplývá z utajovaných informací poskytnutých zpravodajskou službou důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl při dalším pobytu na území ohrozit bezpečnost státu.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který rozsudkem ze dne 13. 4. 2023 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc

mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že obsah utajované informace neumožňoval žalovanému prozatím určit, zda a nakolik je založena na skutečných důvodech, tedy ani uzavřít, že je dáno důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl při svém dalším pobytu na území ohrozit bezpečnost státu. Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný kasační stížnost, ve které zejména zdůraznil, že jednání, které je žalobci připisováno, je skutečně závažné a jeho potenciál z hlediska ohrožení bezpečnosti České republiky značný. Obecnější popis zdrojů utajované informace odráží specifika práce zpravodajské služby, neznamena však bez dalšího, že tyto neexistují. Pro neprodloužení modré karty přitom postačuje potenciální ohrožení bezpečnosti České republiky, které z kontaktů udržovaných žalobcem plyne.

[3] Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti žalovaného a zrušil rozsudek městského soudu rozsudkem ze dne 10. 8. 2023, č. j. 7 Azs 100/2023-21. Konstatoval, že informace obsažené v utajované části správního spisu jsou z pohledu požadavků na jejich přesvědčivost, relevanci a věrohodnost dostačující. Nejvyšší správní soud v nich nenašel ani žádné zásadní rozpory nebo nesrovnalosti. Obava z důvodného nebezpečí, že by žalobce mohl při dalším pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, je v posuzovaném případě namístě. Závěr městského soudu o tom, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ svého rozhodnutí, nemá oporu ve spise, proto shledal nesprávným.

[4] V novém řízení městský soud nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Soud, vázán právním názorem kasačního soudu, uzavřel, že utajovaná informace v dostatečném rozsahu a věrohodným způsobem popisuje chování žalobce, přičemž toto chování představuje potenciálně reálnou hrozbu, že může dojít k ohrožení bezpečnosti České republiky, bude-li žalobce na území dále pobývat. Současně městský soud přisvědčil závěru žalovaného, že důsledkem zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti modré karty nebude nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce. Připustil, že doba, po kterou žalobce na území České republiky pobýval, zesiluje intenzitu zásahu. Na druhou stranu však zohlednil, že žalobce cestuje často do země původu i do ostatních zemí Blízkého východu, má platné pobytové oprávnění ve Spojených arabských emirátech a jeho manželka a děti ukončily nejpozději v roce 2018 svůj pobyt na území České republiky.

III.

[5] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítá, že kasační soud ve svém předchozím rozhodnutí, které městský soud následoval, vycházel z nepravdivých informací, jejichž původcem byly osoby (stěžovatel je výslovně jmenuje), které mají zájem na poškození jeho dobrého jména. Tyto osoby se na stěžovateli podvodně obohatily o významné finanční prostředky (85 000 USD), přičemž jsou pro toto jednání v zahraničí stíhány. Stěžovatel k tomu dokládá potvrzení o stíhání, o úhradě škody, svůj výpis z rejstříku trestů z Iráku a Libanonu (potvrzující jeho bezúhonnost) a čestná prohlášení občanů ČR. Dodává, že je obchodníkem se zdravotnickým materiálem, nábožensky se nijak neprojevuje a nepředstavuje pro Českou republiku bezpečnostní riziko. Rozsudek městského soudu podle něj vychází z nesprávného posouzení řešené právní otázky, neboť závěry soudu neodpovídají provedenému dokazování, a odůvodnění je tak zmatečné. Stěžovatel žádá kasační soud, aby utajované informace konfrontoval s nyní dokládanými listinami a věc posoudil nově. Pro výše uvedené navrhuje rozsudek městského

pokračování

soudu zrušit a věc mu vrátit k novému řízení. Současně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[6] Nejprve se Nejvyšší správní soud musel zabývat přípustností podané kasační stížnosti, jelikož jde v pořadí již o druhou podanou kasační stížnost v dané věci. Podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem soudu.

[7] Smyslem výše uvedeného ustanovení je zamezit tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a krajský soud se tímto právním názorem řídil. Ostatně i samotný kasační soud je svým předchozím vysloveným právním názorem vázán, jestliže rozhoduje za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. K výkladu uvedeného ustanovení se vyslovil rozšířený senát v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, kde uvedl: *„Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. [...] Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“*

[8] V projednávané věci Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou, neboť stěžovatel městskému soudu fakticky vytýká, že se neřídil závazným právním názorem kasačního soudu při hodnocení provedených důkazů (skutkový stav neměl oporu ve spise). Jeho závěry jsou proto podle stěžovatele zmatečné. Současně jde o kasační stížnost včasnou a projednatelnou; byť na samé hranici projednatelnosti.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] S ohledem na obsah kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za nutné úvodem zdůraznit, že kasační stížnost je opravný prostředek směřující proti pravomocnému rozhodnutí městského soudu (§ 102 s. ř. s.). V rámci řízení o kasační stížnosti se zkoumá, zda se správní orgán, resp. krajský (městský) soud nedopustily vad či nezákonnosti v řízení, pro které by jejich rozhodnutí bylo nutno zrušit. Nejvyšší správní soud je přitom (vedle vad, ke kterým musí přihlížet *ex offo* - srov. např. § 109 s. ř. s.) povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není

povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, či ze dne 4. 9. 2018, č. j. 2 Afs 82/2018-30 a v něm uvedená judikatura, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[11] V kasační stížnosti stěžovatel poukazuje konkrétně toliko na skutečnost, že správní soudy vycházely z informací, jejichž původcem byly osoby se zájmem poškodit jeho dobré jméno. A dále velmi obecně namítá zmatečnost závěrů městského soudu v otázce hodnocení důkazů.

[12] V souzené věci však městský soud k utajované informaci přistoupil právě prizmatem závazného právního názoru kasačního soudu. Původcem informace nebyly soukromé osoby, nýbrž příslušná bezpečnostní složka státu. Kasační soud o utajované informaci již ve zrušujícím rozsudku (ke kasační stížnosti žalovaného) uvedl, že *„utajovaná informace obsahuje reprodukci poznatků o nikoliv náhodných, ojedinělých či jednorázových kontaktech, které svědčí o vazbě žalobce na prostředí vyvíjející činnost proti zájmům České republiky, která byla v soukromé rovině rozvíjena. Je rovněž (v míře možné s ohledem na zabránění obrožení činnosti zpravodajské služby) popsáno, jakým způsobem byly poznatky o relevantních kontaktech žalobce zachyceny (získány). Prvotní pravděpodobnostní úsudek zpracovatele informace je přitom doplněn dalšími relevantními faktografickými údaji ze soukromého i pracovního života žalobce, jakož i popisem obvyklého fungování relevantního prostředí. Ze souhrnu všech poznatků zpravodajské služby je pak možno v posuzované věci s dostatečně vysokou pravděpodobností usuzovat na zásadně nežádoucí (a současně přinejmenším potenciálně škodlivé) směřování žalobce. Závěrečné hodnocení zpracovatele utajované informace o ‘prokázání’ rozhodné skutečnosti je tak logickým vyústěním shromážděných skutkových zjištění, nikoliv prostým názorem zpracovatele informace, který by byl v rozporu s prve vysloveným pravděpodobnostním úsudkem.“* Úkolem správního soudu není přezkoumávat pravdivost takových informací (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS), ale toliko jejich věrohodnost, přesvědčivost a relevanci (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101, č. 2602/2012 Sb. NSS). Závazným právním názorem kasačního soudu je pak vázán nejen krajský (městský) soud, ale i soud kasační v případném navazujícím řízení o opakované kasační stížnosti (k tomu blíže usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7 Afs 19/2022-55, a v něm citovaná judikatura).

[13] Městský soud správně poukázal na to, že utajovaná informace podává ucelený obraz o činnostech stěžovatele, které zakládají důvodné nebezpečí ohrožení bezpečnosti České republiky a jejích obyvatel. Vycházel zejména z časového zasazení jednání stěžovatele ve vztahu k jeho soukromému a pracovnímu životu s přihlédnutím k fungování relevantního prostředí. Utajovaná informace popisuje jednání jsoucí latentním nebezpečím pro bezpečnostní zájmy státu. Je podstatné, že stěžovatel určitým způsobem jednal a choval se. Na ohrožení bezpečnostních zájmů má totiž vliv chování a jednání samotné, nikoliv existence právního titulu či důvodu k tomuto jednání. Na tom nic nemění případné

pokračování

podvodné jednání osob v pracovním prostředí. Intenzita ohrožení a relevantní okolnosti mající vliv i na chování a jednání stěžovatele mají místo v přezkumu přiměřenosti zásahu do jeho práv. Městský soud bezpečnostní zájmy státu (a další veřejné hodnoty potenciálně ohrožené jednáním stěžovatele), a to včetně míry tohoto ohrožení, posuzoval při vypořádání otázky míry zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele souvisejícího s neudělením tzv. modré karty, vázán žalobními body. V tomto rozsahu však stěžovatel jeho závěry v kasační stížnosti nenapadá.

[14] Na výše projednávané nemá vliv ani namítaná bezúhonnost stěžovatele. Bezpečnostní zájmy státu může ohrozit stejně dobře osoba bezúhonná, jakož i recidivista.

[15] Závěry městského soudu vycházející zejména z posouzení věrohodnosti, přesvědčivosti a relevance utajované informace kasační soud nepovažuje za zmatečné, ani ve světle vznesených kasačních námitek.

[16] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se v důsledku rozhodnutí ve věci samé stal bezpředmětným, proto o něm soud samostatně nerozhodoval (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 57/2019-23).

[17] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[18] Podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *[s]oud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen*. Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ale rozhodl přímo o věci. Soudní poplatek bude stěžovateli vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2024

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu